Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MELCHIOR WATHELET
30 päivänä toukokuuta 2017[1]

Asia C-649/15 P

TV2/Danmark A/S
vastaan

Euroopan komissio

Muutoksenhaku – Valtiontuki – SEUT 107 artiklan 1 kohta – Julkinen yleisradiopalvelu – Tanskan viranomaisten toimenpiteet tanskalaisen radioyhtiön TV2/Danmarkin hyväksi – Valtiontuen tai valtion varoista myönnetyn tuen käsite – Tuomio Altmark

1. TV2/Danmark A/S (jäljempänä TV2 A/S) vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan osittain unionin yleisen tuomioistuimen tuomion TV2/Danmark v. komissio,[2] jossa tämä yhtäältä kumosi komission päätöksen 2011/839/EU,[3] siltä osin kuin Euroopan komissio oli katsonut, että TV2:lle TV2-Fondenin välityksellä maksetut vuosien 1995 ja 1996 mainostulot olivat valtiontukea, ja toisaalta hylkäsi TV2 A/S:n kanteen muilta osin (TV2 A/S on tanskalainen yleisradio-osakeyhtiö, joka perustettiin korvaamaan kirjanpidollisin ja verotuksellisin vaikutuksin 1.1.2003 alkaen itsenäinen valtionyritys TV2/Danmark, jäljempänä TV2). Tämä asia liittyy asioihin C-656/15 P ja C-657/15 P, jotka myös koskevat valituksenalaisesta tuomiosta tehtyjä valituksia ja joissa samaten esitän ratkaisuehdotukseni tänään. Asialla on läheinen yhteys myös asiaan, jossa äskettäin annettiin 8.3.2017 tuomio Viasat Broadcasting UK v. komissio (C-660/15 P, EU:C:2017:178).

I Tosiseikat

2. Koska tämän asian tosiseikat ovat samat kuin asian C-656/15 P, viittaan viimeksi mainitussa asiassa samoin tänään esittämäni ratkaisuehdotuksen 2–15 kohtaan.

II Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

3. Samoista syitä viittaan asiassa C-656/15 P esittämäni ratkaisuehdotuksen 16–19 kohtaan.

1 Alkuperäinen kieli: ranska.

2 Tuomio 24.9.2015 (T-674/11, EU:T:2015:684; jäljempänä valituksenalainen tuomio).

3 Tanskan toimenpiteistä (C 2/03) TV2/Danmarkin hyväksi 20.4.2011 annettu päätös (EUVL 2011, L 340, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös).

III Valituksen tarkastelu

4. TV2 A/S esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta, jotka koskevat yhtäältä yhteisöjen tuomioistuimen 24.7.2003 antamassaan tuomiossa Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415; jäljempänä tuomio Altmark; tuomiossa asetetuista edellytyksistä käytetään jäljempänä nimitystä Altmark-edellytykset) asettaman neljännen edellytyksen tulkintaa ja soveltamista ja toisaalta TV2:n aluetoimituksilleen ohjaamien lupamaksutulojen luonnehdintaa.

5. Unionin tuomioistuin katsoi työjärjestyksensä 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että sillä oli kirjallisen käsittelyn päätyttyä riittävät tiedot, joten istunto asianosaisten kuulemiseksi ei ollut tarpeellinen.

A Ensimmäinen valitusperuste (neljäs Altmark-edellytys)

1. Tiivistelmä asianosaisten ja väliintulijoiden lausumista

6. TV2 A/S väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, koska se on hylännyt TV2 A/S:n kanteessaan esittämän ensisijaisen vaatimuksen neljännen Altmark-edellytyksen virheellisen tulkinnan ja soveltamisen perusteella.

7. TV2 A/S katsoo erityisesti, että kun otetaan huomioon TV2:n julkisen palvelun tehtävän erityisluonne ja Altmark-edellytysten taannehtiva soveltaminen, unionin yleisen tuomioistuimen ei olisi pitänyt tulkita ja soveltaa neljättä Altmark-edellytystä täysin kirjaimellisesti, vaan sen olisi pitänyt pelkästään tutkia, oliko tavoite, johon sillä pyritään, tässä tapauksessa saavutettu.

8. TV2 A/S:n mukaan unionin yleisen tuomioistuimen noudattama soveltamistapa on nimittäin mahdoton, koska ala, jolla TV2 toimii, ei ole kilpailu- ja markkinahenkinen ja koska ei siten ole olemassa ”viiteyritystä”, jota voitaisiin käyttää vertailukohtana tässä edellytyksessä vaaditussa vertailussa.

9. TV2 A/S katsoo näin ollen, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa neljättä Altmark-edellytystä niin, että se ottaa huomioon tavoitteen, johon sillä pyritään,[4] ja todeta, että kun otetaan huomioon Rigsrevisionenin (Tanskan valtion tilintarkastusvirasto) suorittama TV2:n tilien tarkastus, tämä tavoite oli saavutettu ja neljäs edellytys oli näin ollen täyttynyt.

10. TV2 A/S toteaa lisäksi, että sen kantaa tukevat se seikka, että Altmark-edellytyksiä on tässä tapauksessa sovellettu taannehtivasti, ja se, että taannehtivalla soveltamisella on loukattu oikeusvarmuutta.

11. Tanskan kuningaskunta yhtyy TV2 A/S:n valituksensa tueksi esittämiin lausumiin.

12. Komissio ja Viasat Broadcasting UK Ltd (jäljempänä Viasat) väittävät, että TV2 A/S:n tämän valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, ja katsovat, että se on joka tapauksessa perusteeton.

13. TV2 A/S kiistää vastauskirjelmässään komission ja Viasatin väitteet, joissa kyseenalaistetaan, täyttääkö tämä valitusperuste tutkittavaksi ottamisen edellytykset, ja se vetoaa pääasiallisesti siihen, että sen väitteissä todella tuodaan esiin oikeuskysymyksiä.

4 TV2 A/S:n tapauksessa neljännen Altmark-edellytyksen täyttymiseksi riittää pääasiallisesti, että korvaus julkisen palvelun suorittamisesta käytetään tehokkaasti, jotta julkisen palvelun tehtävä hoidetaan parhaalla mahdollisella tavalla mahdollisimman vähin kustannuksin.

14. Tanskan kuningaskunta väittää vastauskirjelmässään, että kysymys siitä, miten neljäs Altmark-edellytys on ymmärrettävä ja miten sitä on sovellettava, on oikeuskysymys ja että unionin yleisen tuomioistuimen tätä kysymystä koskevat arvioinnit ovat oikeudellisia arviointeja, joita unionin tuomioistuin voi valvoa muutoksenhaun yhteydessä.

2. Asian arviointi

a) Tutkittavaksi ottaminen

15. Katson komission ja Viasatin tavoin, että TV2 A/S:n väitteillä pyritään siihen, että unionin tuomioistuin saataisiin arvioimaan uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen toteamia tosiseikkoja. TV2 A/S ei nimittäin esitä yhtään itsenäistä väitettä, joka koskisi unionin yleisen tuomioistuimen oikeudellisia virheitä. Vaikka se on esittänyt joitakin väitteitä, jotka koskevat oikeuskysymyksiä, niitä ei ole mahdollista erottaa sen väitteestä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut Tanskan oikeutta virheellisesti, mikä myös on tosiseikkoja koskeva kysymys. [5]

16. TV2 A/S ei myöskään vetoa siihen, että unionin yleinen tuomioistuin olisi ottanut tosiseikat huomioon ilmeisen vääristyneellä tavalla. Tällaisessa tapauksessa TV2 A/S:n pitäisi sitä paitsi kuitenkin vielä näyttää toteen, että jos unionin yleinen tuomioistuin ei olisi ottanut tosiseikkoja huomioon vääristyneellä tavalla (quod non), asia olisi ratkaistu eri tavalla, mitä se ei myöskään ole näyttänyt toteen.

17. Kuten Viasat toteaa, valituksessa sitä paitsi arvostellaan valituksenalaista tuomiota vain hyvin yleisluonteisesti. TV2 A/S:n valituksessa ei myöskään esitetä uusia väitteitä, vaan valitus koostuu pääasiallisesti pikemminkin viittauksista unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esitettyihin väitteisiin, jotka tämä on ennen niiden hylkäämistä tutkinut huolellisesti.

18. Käsittelen muutamia seikkoja vielä tarkemmin.

1) Neljännen Altmark-edellytyksen soveltaminen niin, että otetaan huomioon tavoite, johon sillä pyritään

19. Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisessa tuomiossa (70 kohta), että ”ei voida – – katsoa, etteikö yleisradioala olisi kilpailu- ja markkinahenkinen ala”, minkä TV2 A/S kiistää pystyäkseen väittämään, ettei ole mahdollista löytää viiteyritystä, jonka kustannuksiin sen hoitamasta julkisesta palvelusta aiheutuvia kustannuksia voitaisiin verrata, mistä seuraa, että neljännen Altmark-edellytyksen sanamuodon mukaan tätä edellytystä ei sovelleta.

20. Totean aluksi, että se, onko olemassa hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu keskivertoyritys, jonka kustannuksiin TV2:n kustannuksia voitaisiin verrata, on asian tosiseikkoja koskeva kysymys, joka tämän perusteella jää unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulkopuolelle, sillä asiassa ei ole vedottu mihinkään selvitysaineiston huomioon ottamiseen vääristyneellä tavalla eikä TV2 A/S tuo väitteissään ja perusteluissaan esiin mitään oikeudellista virhettä.

5 Se, että TV2 A/S:n väitteet perustuvat pääasiallisesti sen ilmoituksiin ja selityksiin, jotka koskevat asian tosiseikkoja, ilmenee erityisen selvästi valituksen 27–48, 54–62 ja 85–111 kohdasta. TV2 A/S:n Tanskan oikeuteen perustuvista väitteistä ks. myös tämän ratkaisuehdotuksen 68 kohta.

21. Totean lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 51–73 kohdassa tutkinut TV2 A/S:n väitteet ja perustelut huolellisesti, ennen kuin se on erittäin yksityiskohtaisin perusteluin hylännyt väitteen, jonka mukaan neljättä Altmark-edellytystä on tämän kaltaisessa asiassa sovellettava mukautetusti, ja se on valituksenalaisen tuomion 119 kohdassa todennut nimenomaisesti, että oli mahdollista löytää hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu keskivertoyritys, jonka kustannuksiin TV2 A/S:n kustannuksia voitiin verrata, ja se on hylännyt TV2 A/S:n väitteet, joiden mukaan tällaista yritystä ei ole mahdollista löytää.

22. TV2 A/S ei valituksessaan kuitenkaan kiistä näitä seikkoja mutta toistaa tästä huolimatta väitteensä, jonka mukaan sitä ja toisia, kaupallisia yrityksiä on mahdotonta vertailla.

2) Tilintarkastusviraston harjoittaman valvonnan riittämättömyys

23. TV2 A/S väittää vielä, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt todeta, että jatkuva valvonta, jota tilintarkastusvirasto harjoitti todentaakseen, oliko TV2 taloudellisesti hyvin johdettu yritys, riitti takaamaan neljännen Altmark-edellytyksen perimmäisen tavoitteen noudattamisen.

24. Unionin yleinen tuomioistuin on analysoituaan asiassa esitettyjä todisteita, sellaisena kuin ne oli tuotu esiin riidanalaisessa päätöksessä ja esitetty unionin yleiselle tuomioistuimelle oikeudenkäynnin aikana, kuitenkin katsonut, että valittajan väitteet, jotka koskivat TV2:een jälkikäteen kohdistettua valvontaa, ”eivät missään tapauksessa kestä – – yksityiskohtaisempaa arviointia”.

25. On näin ollen todettava komission tavoin, että vaikka oletettaisiin, ettei neljättä Altmark-edellytystä ollut tässä tapauksessa sovellettava sen sanamuodon mukaisesti vaan että sitä olisi sitä vastoin pitänyt tulkita sen tavoitteen perusteella, johon sillä pyritään, tämä on joka tapauksessa asian tosiseikkoja koskeva kysymys, joka jää tämän perusteella unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulkopuolelle.

26. On huomautettava, ettei TV2 A/S ole tässäkään yhteydessä vedonnut siihen, että unionin yleinen tuomioistuin olisi ottanut asiakirja-aineistoon sisältyviä todisteita huomioon vääristyneellä tavalla, eikä täsmentänyt, mitkä todisteet unionin yleinen tuomioistuin olisi mahdollisesti ottanut huomioon vääristyneellä tavalla, eikä myöskään näyttänyt toteen, että unionin yleisen tuomioistuimen suorittamassa asian tutkinnassa oli virheitä, jotka olisivat voineet johtaa siihen, että se otti asiakirja-aineistoon sisältyvät todisteet huomioon vääristyneellä tavalla.

3) Mahdollisten oikeudellisten väitteiden tehottomuus

27. TV2 A/S on riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevien vaatimustensa tueksi vedonnut unionin yleisessä tuomioistuimessa sekä komission oikeudelliseen virheeseen (koska komissio on neljännen Altmark-edellytyksen yhteydessä väitetysti käyttänyt virheellistä oikeudellista luonnehdintaa) että virheisiin, joita komissio on tehnyt todetessaan asian tosiseikkoja.

28. Unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt valittajan kanneperusteet kahdessa ”vaiheessa”. Unionin yleinen tuomioistuin on todennut ensinnäkin, että komissio oli käyttänyt oikeaa oikeudellista arviointiperustetta (eli soveltanut neljättä Altmark-edellytystä täysimääräisesti). Se on tämän jälkeen tutkinut, olisiko asia ratkaistu eri tavalla, jos valittaja olisi ollut sovellettavan oikeudellisen arviointiperusteen osalta oikeassa (eli neljättä Altmark-edellytystä olisi sovellettu sen tavoitteen perusteella, johon sillä pyritään). Unionin yleinen tuomioistuin on tosiseikkojen arviointia koskevan yksinomaisen toimivaltansa nojalla katsonut, että asian ratkaisu olisi ollut täysin sama, vaikka olisi

sovellettu valittajan puoltamaa oikeudellista arviointiperustetta.[6]

29. On todettava komission tavoin, että koska unionin yleinen tuomioistuin on näissä kahdessa vaiheessa tutkinut asiaa valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa esittämien kanneperusteiden puitteissa, TV2 A/S:n valitus voidaan hyväksyä vain, jos se näyttää toteen sekä sen, että tosiseikat on otettu huomioon ilmeisen vääristyneellä tavalla, että sen, että sovellettavaa oikeudellista arviointiperustetta valittaessa on tehty oikeudellinen virhe.

30. Koska TV2 A/S ei ole väittänyt, että tosiseikat on otettu huomioon ilmeisen vääristyneellä tavalla, unionin tuomioistuimen ei pidä tutkia, onko tapahtunut oikeudellinen virhe.

31. TV2 A/S:n esiin tuomat kaksi puhtaasti tosiseikkoja koskevaa kysymystä ja sen esittämät ”oikeudelliset” väitteet, joiden mukaan sitä koskevassa yksittäistapauksessa sen, ettei ole olemassa normaaleissa markkinaolosuhteissa toimivaa viiteyritystä, ja sen, ettei julkisella yleisradiopalvelulla ole kaupallista ulottuvuutta, on johdettava neljännen Altmark-edellytyksen teleologiseen tulkintaan, perustuvat kaikki siihen olettamaan, että unionin tuomioistuimen tosiseikoista tekemät toteamukset ovat erilaisia kuin unionin yleisen tuomioistuimen tekemät, mikä ei pidä paikkaansa.

32. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 132–148 kohdassa tutkinut ja katsonut ylimääräisenä seikkana, että jos neljättä Altmark-edellytystä olisi tässä tapauksessa pitänyt soveltaa sisällöltään tai tavalla, joka ei ole niin tiukka, asia olisi ratkaistu samalla tavalla.

33. Katson näin ollen, että TV2 A/S:n väitteet ja perustelut on väistämättä hylättävä tehottomina.

34. Tarkastelen TV2 A/S:n väitteiden aineellista sisältöä vain ylimääräisenä seikkana.

b) Asiakysymys

1) Neljännen Altmark-edellytyksen soveltaminen, jossa otetaan huomioon tavoite, johon edellytyksellä pyritään

i) Neljännen edellytyksen täysimääräinen sovellettavuus

35. Siltä osin kuin on kysymys neljännen Altmark-edellytyksen tulkinnasta ja soveltamisesta, unionin yleisen tuomioistuimen ei käsitykseni mukaan voida katsoa loukanneen oikeusvarmuuden periaatetta, kun se piti tätä edellytystä täysimääräisesti sovellettavana ja sovelsi sitä taannehtivasti.

36. On yhtäältä selvää, että Altmark-edellytykset, joita on neljä, ovat kumulatiivisia, ja kun toisaalta otetaan huomioon, että tuomio Altmark on periaatteellinen tuomio, jossa yhteisöjen tuomioistuin määritteli joukon yleisesti sovellettavia periaatteita, ei ole asianmukaista muuttaa näiden edellytysten ulottuvuutta; nämä edellytykset koskevat erityistilannetta, jossa yritykset, jotka saavat tukea julkisen palvelun velvoitteensa täyttämiseen, ”eivät todellisuudessa saa taloudellista etua[, eikä] kyseinen toimenpide – – näin ollen aseta kyseisiä yrityksiä edullisempaan kilpailutilanteeseen suhteessa niiden kilpailijayrityksiin”.[7]

6 Valituksenalaisen tuomion 70 kohta sen osalta, onko yleisradioala kilpailu- ja markkinahenkinen; 119 kohta sen osalta, onko mahdollista löytää keskivertoyritys, jonka kustannuksiin TV2:n kustannuksia voidaan verrata, ja 132–148 kohta sen osalta, oliko Tanskan valtion tilintarkastusviranomaisen TV2:een jälkikäteen kohdistama valvonta riittävää.

7 Tuomio Altmark, 87 kohta.

37. Koska valtiontuen käsite on komission esiin tuomin tavoin objektiivinen, sitä ei voida tulkita eri tavoin sen mukaan, mistä alasta tietyssä asiassa on kysymys. Vaikka voi olla suotavaa osoittaa ymmärrystä sellaisia aloja kohtaan, joilla on erityispiirteitä, tämä ei siis tule kyseeseen arvioitaessa valtiontuen olemassaoloa (jota on arvioitava objektiivisesti), mutta se voi ilmetä arvioitaessa, soveltuuko valtiontuki sisämarkkinoille. [8]

38. Altmark-edellytyksillä nimittäin pyritään määrittämään hinta, jota kyseisestä julkisesta palvelusta muodostuvasta suorituksesta olisi vaadittu yleisillä markkinoilla (markkinahinta), jotta voitaisiin määrittää, olisiko tätä suoritusta voitu tarjota (samoin edellytyksin ilman valtion toimenpidettä).

ii) Altmark-edellytysten ajallinen soveltaminen

39. TV2 A/S riitauttaa näiden edellytysten taannehtivan soveltamisen.

40. Riittää, kun muistutetaan valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa lainatusta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, [9] jonka mukaan ”ennakkoratkaisumenettelyssä annetulla tuomiolla ei ole konstitutiivista arvoa vaan puhtaasti toteava arvo siten, että sen vaikutukset ilmenevät lähtökohtaisesti tulkitun säännön voimaantulopäivästä lähtien”.

41. Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion samassa kohdassa lisäksi todennut perustellusti, ettei unionin tuomioistuin ollut päättänyt rajoittaa ajallisesti tuomion Altmark vaikutuksia.

42. TV2 A/S:n väitteet näyttävät liittyvän ennen kaikkea taloudellisiin seurauksiin, joita TV2:lle aiheutuu siitä, että asianomaisia toimenpiteitä luonnehditaan Altmark-edellytysten perusteella valtiontueksi, vaikka toimenpiteet on toteutettu kauan ennen tuomion Altmark julistamista.

43. Unionin yleinen tuomioistuin on kuitenkin samaten torjunut mahdollisuuden, että nämä mahdolliset taloudelliset seuraukset voisivat tässä tapauksessa oikeuttaa TV2 A/S:n vaatimaan oikeusvarmuuden periaatteen perusteella, ettei Altmark-edellytyksiä sovelleta. [10]

iii) Vertailu keskivertoyritykseen tai viiteyritykseen

44. Kuten Viasat on tuonut esiin, siinäkin tapauksessa, että olisi todettava, että konkreettinen vertailu toiseen yritykseen ei ollut tässä tapauksessa mahdollinen ja että vertailua on yritetty tehdä kaikin relevantein tavoin, mikä kiistetään valituksenalaisessa tuomiossa (119 kohta), on pidettävä mielessä, että Tanskan kuningaskunta olisi voinut käyttää julkisia hankintoja koskevaa menettelyä, koska tuomiossa Altmark tarjotaan siinä asetetun neljännen edellytyksen täyttämiseksi kaksi ratkaisua, jotka ovat julkisen palvelun toimijan valinta julkista hankintaa koskevalla menettelyllä *tai* julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen rajoittaminen kustannuksiin, joita hyvin johdetulle keskivertoyritykselle aiheutuu julkisen palvelun suorittamisesta.

45. Valituksenalaisen tuomion 116 ja 117 kohdasta ilmenee, ettei neljännen Altmark-edellytyksen voida katsoa täyttyneen vielä sen perusteella, että korvauksensaajan osoitetaan itse olevan hyvin johdettu ja riittävillä välineillä varustettu yritys (kuten TV2 A/S väittää). Tämä ei vapauta velvollisuudesta löytää viiteyritys.

8 Tämä ilmenee myös Amsterdamin pöytäkirjan sanamuodosta, jossa toistetaan SEUT 106 artiklan 2 kohdan sanamuoto.

9 Tuomio 8.9.2011, Q-Beef ja Bosschaert (C-89/10 ja C-96/10, EU:C:2011:555, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

10 Valituksenalaisen tuomion 81 ja 82 kohta.

46. TV2 A/S:n väite, jonka mukaan neljäs Altmark-edellytys on mahdollista täyttää siinä erityistapauksessa, ettei viiteyritystä pystytä yksilöimään, on tässä tapauksessa kuitenkin merkityksetön, koska unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 119 kohdassa jo katsonut, että *on* mahdollista löytää viiteyritys, jonka kustannuksiin TV2:n kustannuksia voidaan verrata.

47. TV2 A/S vetoaa valituksensa 52 ja 53 kohdassa tuomioon BUPA ym. v. komissio [11] ja tuomioon CBI v. komissio [12] tukeakseen väitettään, jonka mukaan neljättä Altmark-edellytystä voi olosuhteiden mukaan olla tarpeen mukauttaa niiden tavoitteiden perusteella, joihin sillä pyritään.

48. Riittää kuitenkin, kun todetaan, että unionin yleinen tuomioistuin on jo tutkinut tämän väitteen huolellisesti ennen sen hylkäämistä (valituksenalaisen tuomion 57–63 ja 68–70 kohta), ilman että TV2 A/S mainitsisi tätä valituksessaan.

49. Kuten valituksenalaisessa tuomiossa on todettu (57 ja 58 kohta), 12.2.2008 annettuun tuomioon BUPA ym. v. komissio (T-289/03, EU:T:2008:29) johtaneen asian olosuhteet olivat hyvin erilaiset, eivätkä ne ole lainkaan rinnastettavissa nyt käsiteltävän asian olosuhteisiin. TV2 A/S ei kuitenkaan lausu siitä, että unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt sen tätä seikkaa koskevat väitteet.

50. Tuomion CBI osalta riittää, kun huomautetaan, että tässä asiassa ei ollut kysymys neljännen Altmark-edellytyksen mukautetun soveltamisen sallimisesta. Unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksilla, joiden mukaan kyse oli aivan erityisestä toiminta-alasta eli sairaala-alasta, joka ei välttämättä ole kilpailu- ja markkinahenkinen ala, ei siis ollut merkitystä arvioitaessa, oliko neljäs Altmark-edellytys täytetty. [13]

51. Pidän joka tapauksessa (komission tavoin) kiistattomana, että julkisen yleisradiopalvelun ala on kilpailu- ja markkinahenkinen, minkä unionin yleinen tuomioistuin on sitä paitsi todennut käsiteltävän asian tosiseikkojen arviointia koskevan yksinomaisen toimivaltansa nojalla.

2) Tilintarkastusviraston harjoittamaan valvontaan perustuva väite

52. Kuten Viasat toteaa, TV2 A/S:n valitusperusteet ja vaatimukset on lähtökohtaisesti ymmärrettävä niin, että niissä myönnetään, *ettei* neljättä Altmark-edellytystä *ole* tässä tapauksessa *täytetty* kirjaimellisesti ja *ettei* kustannuksia, joita hyvin johdetulle keskivertoyritykselle olisi aiheutunut näiden julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä, näin ollen *ole* analysoitu.

53. Tilintarkastusviraston harjoittaman valvonnan arvioinnilla on näin ollen lähtökohtaisesti merkitystä vain, jos unionin tuomioistuin joutuisi (ratkaisuehdotukseni mukaan virheellisesti) toteamaan, että neljättä Altmark-edellytystä oli TV2:n tapauksessa sovellettava mukautetusti TV2 A/S:n puoltamalla tavalla.

54. Käsitykseni mukaan unionin yleinen tuomioistuin on käsiteltävässä tapauksessa soveltanut neljättä Altmark-edellytystä oikein vaatiessaan, että TV2:n kustannuksia on vertailtava hyvin johdetun ja riittävillä välineillä varustetun yrityksen kustannuksiin.

11 Tuomio 12.2.2008, BUPA ym. v. komissio (T-289/03, EU:T:2008:29).

12 Tuomio 7.11.2012, CBI v. komissio (T-137/10, EU:T:2012:584; jäljempänä tuomio CBI).

13 Tuomio CBI, 35 ja 36 kohta (ks. myös 289 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

55. On kuitenkin todettava, että siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että unionin tuomioistuin katsoisi, ettei neljättä Altmark-edellytystä ollut tässä tapauksessa sovellettava sanamuotonsa mukaisesti vaan että sitä oli sitä vastoin sovellettava sen tavoitteen perusteella, on kiistatonta, että unionin yleinen tuomioistuin on analysoituaan asiassa esitettyjä todisteita, sellaisina kuin nämä oli tuotu esiin riidanalaisessa päätöksessä ja esitetty unionin yleiselle tuomioistuimelle oikeudenkäynnissä, katsonut, että väitteet, joita valittaja oli esittänyt TV2:een jälkikäteen kohdistetusta valvonnasta ”eivät missään tapauksessa kestä[neet] – – yksityiskohtaisempaa arviointia”. [14]

56. Edellä esitetystä seuraa, että ensimmäinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta ja joka tapauksessa hylättävä perusteettomana.

B Toinen valitusperuste (aluetoimitusten tulot)

1. Tiivistelmä asianosaisten ja väliintulijoiden lausumista

57. TV2 A/S väittää toisella valitusperusteellaan, että koska unionin yleinen tuomioistuin on tutkinut aineellisesti ja hylännyt sen toissijaisten vaatimusten toisen kohdan, vaikka TV2 A/S ja komissio *eivät olleet eri mieltä* TV2:n aluetoimituksilleen ohjaamien lupamaksutulojen luonnehdinnasta, se on lausunut ultra petita, ylittänyt sille kuuluvan laillisuusvalvonnan rajat ja loukannut kontradiktorista periaatetta.

58. TV2 A/S väittää lisäksi, että unionin yleisen tuomioistuimen suorittama aineellinen arviointi on perustunut Tanskan oikeuden ilmeisen virheelliseen tulkintaan.

59. TV2 A/S väittää erityisesti, ettei Tanskan oikeudesta ilmene mitenkään, että TV2:n piti maksaa aluetoimituksilleen korvaus TV2:n lähettämien alueohjelmien toimittamisesta tai että lupamaksutulojen ohjaaminen aluetoimituksille oli korvauksen suorittamista koskeva velvollisuus, joista TV2 vastasi itse aluetoimituksiin nähden vastikkeeksi alueohjelmien toimittamisesta.

60. Tanskan kuningaskunta yhtyy väitteisiin ja perusteluihin, joita TV2 A/S on esittänyt valituksensa tueksi.

61. Komissio ja Viasat väittävät, ettei TV2 A/S:n tätä valitusperustetta voida ottaa tutkittavaksi, ja katsovat, että se on joka tapauksessa perusteeton.

62. Komissio täsmentää erityisesti, että jollei unionin tuomioistuin jätä tätä valitusperustetta tutkimatta, sen on katsottava, että koska TV2 A/S on unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä ilmoittanut olevansa komission kanssa samaa mieltä siitä, että väite, jonka mukaan riidanalainen päätös on kumottava sen vuoksi, että siinä pidettiin valtiontukena sitä, että TV2 siirsi lupamaksutuloja aluetoimituksilleen, oli hylättävä tarkoituksettomana, unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt todeta, ettei tällä väitteellä enää pyritty siihen, että riidanalainen päätös kumottaisiin tältä osin, ja sen olisi pitänyt jättää väite tutkimatta.

63. Komissio toteaa tässä asiayhteydessä lisäksi, että vaikka on ilmeistä, että lupamaksutulot ovat valtiontukea, riidanalaisesta päätöksestä ei kuitenkaan ilmene sellaisenaan, että komissio aikoi lausua tästä kysymyksestä (eli siitä, olivatko TV2:n aluetoimituksilleen ohjaamat lupamaksutulot valtiontukea).

14 Valituksenalaisen tuomion 132 kohta. Unionin yleinen tuomioistuin on tutkinut TV2 A/S:n väitteitä, joiden mukaan neljäs Altmark-edellytys täyttyi ”sisällöltään”, valituksenalaisen tuomion 133–148 kohdassa.

2. Asian arviointi

a) Tutkittavaksi ottaminen

64. TV2 A/S väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut Tanskan oikeutta ilmeisen virheellisesti (”toteamuksia, joihin ratkaisu perustuu, ei voida johtaa asiakirja-aineistosta, ja ne ovat ilmeisessä ristiriidassa Tanskan oikeuden kanssa”; valituksen 84 kohta).

65. Kansallisen oikeuden tulkinta on kuitenkin tosiseikkoja koskeva kysymys, joka jää unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulkopuolelle.

66. Unionin yleinen tuomioistuin ei myöskään ole ottanut asian tosiseikkoja huomioon ilmeisen vääristyneellä tavalla, eikä TV2 A/S edes vetoa siihen.

67. Kuten komissio toteaa, käsiteltävän asian tosiseikat kiistatta ovat erittäin monitahoisia. Tämä koskee erityisesti alaa sääntelevää Tanskan lainsäädäntöä, mikä ei ole helpottanut unionin yleisen tuomioistuimen tehtävää.

68. Tämä ei kuitenkaan muuta millään tavalla sitä, ettei TV2 A/S ole täsmentänyt, mitä todisteita unionin yleinen tuomioistuin on mahdollisesti ottanut huomioon vääristyneellä tavalla, eikä myöskään näyttänyt toteen, että unionin yleisen tuomioistuimen suorittamassa asian tutkinnassa on virheitä, jotka ovat voineet johtaa siihen, että se on ottanut asiakirja-aineistoon sisältyviä todisteita huomioon vääristyneellä tavalla. Tämän sijasta TV2 A/S käyttää näitä väitteitä verukkeena sille, että Tanskan oikeutta tutkittaisiin muutoksenhakuvaiheessa uudelleen yksityiskohtaisemmin (ks. valituksen 85–111 kohta), sekä riitauttaakseen sen, miten unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut näistä Tanskan oikeuden relevanteista säännöksistä muodostuvia todisteita, vaikka nämä todisteet on valituksenalaisessa tuomiossa jo analysoitu perusteellisesti.

69. TV2 A/S viittaa 18.7.2007 annettuun tuomioon Industrias Químicas del Vallés SA (C-326/05 P, EU:C:2007:443, 57–60 kohta) ja 3.4.2014 annettuun tuomioon Ranska v. komissio (C-559/12 P, EU:C:2014:217, 78–81 kohta) ja väittää niiden perusteella, että kansallisen oikeuden ilmeisen virheellinen tulkinta, jonka se väittää tapahtuneen, kuuluu täysimääräisesti unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan piiriin.

70. Väitteillään ja vaatimuksellaan, että Tanskan oikeutta on muutoksenhakuvaiheessa tutkittava uudelleen, TV2 A/S kuitenkin todellisuudessa yksikertaisesti riitauttaa – samalla tavoin kuin tapahtui 3.4.2014 annettuun tuomioon Ranska v. komissio (C-559/12 P, EU:C:2014:217) johtaneessa asiassa – sen, miten unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut Tanskan oikeuden relevanteista säännöksistä muodostuvia todisteita, vaikka Tanskan oikeutta on valituksenalaisessa tuomiossa jo analysoitu perusteellisesti (166–173 kohta).

71. Käsitykseni mukaan toinen valitusperuste on siis jätettävä tutkimatta.

72. Näin ollen tarkastelen TV2 A/S:n väitteiden aineellista sisältöä vain ylimääräisenä seikkana.

b) Asiakysymys

73. TV2 A/S väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on poikennut prosessioikeuden perusperiaatteista, kun se on valituksenalaisen tuomion 152–157 kohdassa (osassa, jossa tutkitaan aineellisesti ja hylätään TV2 A/S:n unionin yleisessä tuomioistuimessa toissijaisesti esittämä vaatimusten toinen kohta) tulkinnut riidanalaista päätöstä alustavasti (TV2 A/S:n mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ei olisi pitänyt todeta, että TV2:lla oli itsenäinen velvollisuus suorittaa maksuja aluetoimituksilleen).

74. Kuten Viasat toteaa, se, että komissio ja TV2 A/S olivat unionin yleisen tuomioistuimen oikeudenkäynnissä yhtä mieltä riidanalaisen päätöksen tulkinnasta, ei rajoita unionin yleisen tuomioistuimen vapautta tulkita päätöstä asiassa, jossa tämä riitautetaan.

75. Unionin tuomioistuinten on nimittäin arvioitava tointa sen perustelujen valossa, eikä komissio voi muuttaa näitä oikeudenkäynnin aikana.

76. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu esimerkiksi, että ”velvollisuudella perustella yksittäistapausta koskeva päätös on tarkoitus antaa [unionin] tuomioistuimelle [tai unionin yleiselle tuomioistuimelle] mahdollisuus tutkia päätöksen laillisuus sekä antaa asianosaiselle riittävät tiedot sen arvioimiseksi, onko päätös asianmukainen vai onko se mahdollisesti virheellinen, jolloin sen pätevyys voidaan riitauttaa – –. Perustelut on näin ollen ilmoitettava asianosaiselle samaan aikaan kuin sille vastainen päätös. Perustelujen puuttumista ei voida korjata sillä, että asianosainen saa päätöksen perustelut tietoonsa [unionin] tuomioistuimessa [tai unionin yleisessä tuomioistuimessa] käytävän oikeudenkäyntimenettelyn aikana”. [15]

77. Katson näin ollen, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä tulkitessaan riidanalaisen päätöksen 194 perustelukappaletta, vaikka TV2 A/S ja komissio ovat oikeudenkäynnin aikana olleet yksimielisiä siitä, miten kyseistä tointa on tulkittava, ja tässä yhteydessä on otettava huomioon, ettei TV2 A/S halunnut peruuttaa tätä koskevaa vaatimustaan (ks. valituksenalaisen tuomion 154 ja 157 kohta).

78. Valituksenalaisen tuomion 168 kohdassa [16] unionin yleinen tuomioistuin on katsonut riidanalaisesta päätöksestä ja asiakirja-aineistosta ilmenneiden tosiseikkojen perusteella, ettei TV2:n voitu katsoa toimineen suhteessa aluetoimituksiinsa pelkkänä ”maksajaelimenä” (166 kohta) vaan että oli pikemminkin katsottava, että sillä oli itsenäinen maksuvelvoite aluetoimituksiin nähden (167 kohta).

79. Se, miten unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut asian tosiseikkoja, ilmenee lisäksi valituksenalaisen tuomion 169–173 kohdasta, joissa se on tutkinut päätelmänsä perustana olevaa Tanskan lainsäädäntöä.

80. On lisäksi todettava, että jopa komissio (tämän ratkaisuehdotuksen 62 ja 63 kohdassa esiin tuoduista väitteistään huolimatta) myöntää, että unionin yleisen tuomioistuimen arvioinnit siitä, miten se on tulkinnut riidanalaista päätöstä, pitävät oikeudellisesti paikkansa. [17]

81. Se, oliko TV2:lla itsenäinen velvoite suorittaa maksuja aluetoimituksilleen, on joka tapauksessa asian tosiseikkoja koskeva kysymys, joka jää tällä perusteella unionin tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulkopuolelle.

82. Tästä seuraa, että toinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta tai joka tapauksessa hylättävä perusteettomana. Valitus on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

15 Tuomio 28.6.2005, Dansk Rørindustri ym. v. komissio (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, 462 ja 463 kohta).

16 ”Kantajan väitteissä ei ole kuitenkaan mitään sellaista, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että käsiteltävässä asiassa olisi katsottava, että kyse on edellä 166 kohdassa tarkoitetusta tilanteesta. Tosiseikkojen, sellaisina kuin ne ilmenevät riidanalaisesta päätöksestä ja asiakirja-aineistosta – ja joita kantaja ei ole riitauttanut –, perusteella voidaan sitä vastoin päätellä, että todellisuutta vastaa pikemminkin edellä 167 kohdassa tarkasteltu tilanne.”

17 Koska TV2:n saamat varat laskettiin siten, että sille myönnettiin korvaus sen vastuulla olleen julkisen palvelun hallinnoimisesta, TV2 oli saanut tukea, jonka olemassaolo oli näytetty toteen (koska neljä Altmark-edellytystä eivät täyttyneet).

C Perustelujen korvaaminen

83. Komissio väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että toinen Altmark-edellytys oli käsiteltävässä tapauksessa täyttynyt, ja se kehottaa unionin tuomioistuinta korvaamaan unionin yleisen tuomioistuimen tätä koskevat perustelut omilla perusteluillaan.

84. Katson, että koska tätä vaatimusta ei ole esitetty sen enempää komission omassa valituksenalaiseen tuomioon kohdistuvassa valituksessa (ks. tänään esittämäni ratkaisuehdotus asiassa C-656/15 P)[18] kuin vastavalituksessakaan vaan se on esitetty komission vastineessa nyt käsiteltävään TV2 A/S:n valitukseen ja koska vaatimuksessa ei vaadita valituksen hyväksymistä, hylkäämistä tai tutkimatta jättämistä kokonaan tai osittain (unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 174 artikla), komissio ei voi laajentaa tämän valituksen, joka ei koske näitä arviointeja, kohdetta. Komission vaatimus on väistämättä jätettävä tutkimatta.

85. Kuten komissiokin myöntää, Altmark-edellytysten kumulatiivisuuden vuoksi tällaisella perustelujen korvaamista koskevalla vaatimuksella olisi sitä paitsi merkitystä vain, jos neljännen Altmark-edellytyksen soveltamista koskeva TV2 A/S:n ensimmäinen valitusperuste hyväksyttäisiin, mitä ei tapahdu. Vaatimusta on näin ollen pidettävä joka tapauksessa tehottomana.

IV Oikeudenkäyntikulut

86. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Tämän työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio ja Viasat ovat vaatineet, että TV2 A/S on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska tämä on hävinnyt asian, TV2 A/S on velvoitettava korvaamaan niiden oikeudenkäyntikulut.

87. Työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tanskan kuningaskunta, joka on väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

V Ratkaisuehdotus

88. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa TV2/Danmark A/S:n korvaamaan Euroopan komission ja Viasat Broadcasting UK Ltd:n oikeudenkäyntikulut. Tanskan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

18 Komissio ei ole riitauttanut toista Altmark-edellytystä koskevia unionin yleisen tuomioistuimen arviointeja.